

## DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul Maria Crețu în interesele Consiliului mun. Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Consiliul mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016, prin care acțiunea a fost admisă

### c o n s t a t ă

La 04 august 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a invocat că la 19 mai 2015 Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 3/39, prin care a aprobat unele modificări și completări la decizia nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău și a statului”.

Conform art. 64 Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 a efectuat controlul legalității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 și a constatat că contravine prevederilor legale.

Prin notificarea nr. 1303/OT4-1332 din 03 iulie 2015 a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea actului administrativ, însă prin răspunsul din 24 iulie 2015 pârâtul a refuzat anularea acestuia.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 162 din 19 februarie 2004 despre unele măsuri privind inventarierea bunurilor imobile proprietate a unităților administrativ-teritoriale și a statului, consiliile locale vor aproba actele de inventariere a bunurilor imobile, după coordonarea lor cu autoritățile administrației publice centrale de specialitate și cu autoritățile administrației publice locale de

nivelul al doilea, care vor servi drept temei de înregistrare în Registrul bunurilor imobile.

În urma examinării actelor care stau la baza deciziei adoptate s-a constatat că lipsesc actele care ar confirma coordonarea preliminară a modificărilor efectuate în anexa nr. 3 la decizia nr. 65/13 din 01 februarie 2007 cu autoritatea centrală vizată.

Cere Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat anularea pct.1.1. și anexei nr. 1 la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 „Despre operarea unor modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007” (f.d. 3-5).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

S-a anulat punctul 1.1. și anexa nr. 1 la decizia Consiliul mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 „Despre operarea unor modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău și a Statului””(f.d. 52-56).

Prin procura din 04 noiembrie 2015 Crețu Maria a fost împuternicită de Consiliul mun. Chișinău să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 39).

La 12 februarie 2016 reprezentantul Crețu Maria a declarat în interesele Consiliului mun. Chișinău apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016, iar la 12 aprilie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 59, 65-66).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 mai 2016 a respins apelul declarat de Consiliul mun. Chișinău și a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 (f.d. 116-124).

La 29 iulie 2016 reprezentantul Crețu Maria a declarat în interesele Consiliului mun. Chișinău recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Crețu Maria a indicat că instanțele de judecată nu au ținut cont că decizia contestată a fost emisă în vedere executării Hotărârii Guvernului nr. 162 din 19 februarie 2004 despre unele măsuri privind inventarierea bunurilor imobile proprietate a unității administrativ-teritoriale și a statului.

Este neîntemeiat argumentul că decizia a fost emisă fără coordonarea preliminară cu autoritatea centrală, deoarece la nota informativă a Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale au fost anexate spre coordonare acte de inventariere a proprietății publice de stat a instituțiilor și întreprinderilor de stat, inclusiv Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul

neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 13 septembrie 2016 reprezentantul Doina Bumbu în interesele Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat respingerea cererii de recurs.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 28 septembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței și trimiterea pricinii la rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 23 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 12 mai 2016 (f.d. 125).

Având în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea deciziei instanței de apel din 12 mai 2016 de către Consiliul mun. Chișinău, recursul declarat de reprezentantul Crețu Maria în interesele acestuia la 29 iulie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că la 19 mai 2015 Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 3/39 prin punctul 1.1 al căreia a operat modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău și a statului” – în anexa nr. 3 s-au modificat 68 poziții (pozițiile nr. 21, 29-58, 61, 130, 152-154, 156, 157, 160, 161, 163, 226-252) și s-a adăugat 58 poziții (264-321), conform anexei nr. 1 la decizie (f.d. 9).

Prin notificarea nr. 1304/T4-1332 din 03 iulie 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea în termen de 30 zile a punctului 1.1. din decizia nr. 3.39 „Despre operarea unor modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a

municipiului Chișinău și a Statului”” din 19 mai 2015 invocând despre lipsa actelor ce ar confirma coordonarea preliminară cu autoritatea centrală vizată(f.d. 7-8).

Prin răspunsul nr. 07-11/1084 din 22 iulie 2015 Primăria mun. Chișinău a comunicat despre lipsa temeiului juridic pentru abrogarea deciziei având în vedere că anexa nr. 1 la decizia nr. 3/39 din 19 mai 2015 a fost perfectată în baza actelor de inventariere întocmite și prezentate de către subdiviziunile filialei Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (f.d. 6).

La 04 august 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la anularea pct.1.1. și anexei nr. 1 la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 „Despre operarea unor modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „(f.d. 3-5).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) Codul de procedură civilă, probele materiale se cercetează de instanța judecătorească și se prezintă spre examinare participanților la proces și reprezentanților lor, precum și experților, specialiștilor și martorilor, după caz. Persoanele cărora li s-au prezentat probe materiale pot atrage atenția instanței judecătorești asupra circumstanțelor aferente actului cercetării. Declarațiile depuse se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Articolul 383 alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă prevede că după explicațiile participanților la proces, instanța de apel verifică probele din dosar și cele prezentate suplimentar de aceștia. Procedura de administrare a probelor în instanță de apel este similară celei din primă instanță.

Instanța de apel este în drept să dea citire explicațiilor participanților la proces absenți, precum și depozițiile martorilor care nu au fost citați în instanța de apel.

La cererea de apel reprezentantul Crețu Maria a anexat demersurile Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” adresate Primăriei mun. Chișinău cu privire la coordonarea actelor de inventariere a obiectelor imobiliare, proprietate de stat, transmise în gestiune economică; actele de inventariere din 26 decembrie 2011, 20 decembrie 2010 a bunurilor, coordonate cu Primăria mun. Chișinău, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și alte documente relevante pricinii (f.d. 71-105).

Contrar prevederilor legale citate, din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel rezultă că în ședința de judecată nu s-au cercetat înscrisurile anexate la cererea de apel (f.d. 115).

Or, din conținutul acestui proces-verbal rezultă că a fost studiată doar cererea de chemare în judecată, cererea prealabilă, decizia, nota informativă, hotărârea și cererea de apel.

În decizia contestată Curtea de Apel Chișinău a indicat că apelantul a anexat un șir de acte de inventariere efectuate de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” datate cu anii 2010-2012, care indică la respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 162 din 19 februarie 2004, însă instanța de apel a considerat că aceste

probe nu au relevanță la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 și nu demonstrează respectarea Hotărârii Guvernului.

În conformitate cu art. 390 alin. (2) Codul de procedură civilă, în cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii.

Din sensul normei de drept citate se deduce că în cazul respingerii apelului instanța de apel urmează să expună în decizie concluzia cu privire la toate argumentele invocate de apelant, să întemeieze motivele în legătură cu care argumentele apelantului din cererea de apel au fost recunoscute ca neîntemeiate. Instanța de apel nu se va referi la simpla constatare a faptului netemeinicii apelului, deoarece în acest caz decizia apare ca nemotivată.

În hotărârea Lebedinschi contra Republicii Moldova din 16 iunie 2015, Curtea de la Strasbourg a reamintit că instanțele judecătorești naționale au obligația de a motiva deciziile. Întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei. Deși articolul 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate

Așadar, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

Curtea de Apel Chișinău nu a motivat de ce actele prezentate la cererea de apel nu au relevanță la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015.

În afară de aceasta, prin punctul 1.1. al deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015 s-au operat modificări și completări în decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău și a statului” – în anexa nr. 3 s-au modificat 68 poziții (pozițiile nr. 21, 29-58, 61, 130, 152-154, 156, 157, 160, 161, 163, 226-252) și s-a adăugat 58 poziții (264-321), conform anexei nr. 1 la decizie (f.d. 9).

La materialele pricinii lipsește decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 65/13 din 01 februarie 2007 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile proprietate publică a municipiului Chișinău și a statului”.

În lipsa deciziei nr. 65/13 din 01 februarie 2007, este imposibil de verificat legalitatea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/39 din 19 mai 2015.

Erorile judiciare ale instanței de apel în ordine de recurs nu este posibil de corectat.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de reprezentantul Maria Crețu în interesele Consiliului mun. Chișinău.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la data emiterii.

Președinte, Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan